

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Study) โดยการสัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวเกษตรกรหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจหรือภรรยาของครอบครัวที่ซื้อบัตรและไม่ซื้อบัตรสุขภาพที่อาศัยอยู่ในตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการประกันสุขภาพในกลุ่มเกษตรกร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้คือ ครอบครัวของเกษตรกรที่ซื้อบัตรสุขภาพและไม่ซื้อบัตรสุขภาพที่อาศัยอยู่ในตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาแบ่งออกเป็น

- 1.กลุ่มศึกษา ได้แก่ครอบครัวเกษตรกรที่ซื้อบัตรสุขภาพ
- 2.กลุ่มเปรียบเทียบ ได้แก่ครอบครัวเกษตรกรที่ไม่ซื้อบัตรสุขภาพ

ขนาดตัวอย่าง

ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม Epi-Info ของการศึกษาแบบ Unmatched Case Control (Fleiss, 1987.) โดยใช้ปัจจัยเกี่ยวกับภาวะสุขภาพเป็นตัวกำหนดในการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง โดยกำหนดให้สัดส่วนของกลุ่มที่มีบัตรสุขภาพและกลุ่มไม่มีบัตรสุขภาพมีสัดส่วนเท่ากับ 1:1 ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% และให้ค่า Odds ratio เท่ากับ 2.60 ได้ขนาดตัวอย่างกลุ่มละ 112 ตัวอย่างและเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย(Simple Random Sampling)

อ/ดน
368.382
๗/๗๓๗

เลขทะเบียน.....เลขหมู่.....
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาร่างขึ้น จากการศึกษาค้นคว้าและเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ประกอบด้วยเนื้อหา 5 ตอน ซึ่งมีดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส

ตอนที่ 2 ข้อมูลทางเศรษฐกิจสังคม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว การกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพ

ตอนที่ 3 ข้อมูลภาวะสุขภาพ ประกอบด้วย ข้อมูลการเจ็บป่วยในรอบปีที่ผ่านมาได้แก่ การเจ็บป่วยเรื้อรัง การเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาล การได้รับอุบัติเหตุ การตั้งครรภ์หรือคลอดบุตร การเจ็บป่วยและเสียชีวิตของสมาชิกในครอบครัว

ตอนที่ 4 ข้อมูลการใช้บริการสาธารณสุขยามเจ็บป่วย ประกอบด้วย สถานที่ที่บุคคลในครอบครัวไปใช้บริการยามเจ็บป่วย ทั้งที่เจ็บป่วยไม่รุนแรง เจ็บป่วยปานกลาง และเจ็บป่วยรุนแรง รวมทั้งเหตุผลของการไปใช้บริการ

ตอนที่ 5 ความรู้เรื่องบัตรสุขภาพประกอบด้วยคำถามแบบถูก-ผิด 24 ข้อ เมื่อตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน แบ่งระดับคะแนนความรู้ออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. มีความรู้ในระดับสูง ได้คะแนน 21-24 คะแนนหรือร้อยละ 80 ขึ้นไป
2. มีความรู้ในระดับปานกลาง ได้คะแนน 16-20 คะแนนหรือร้อยละ 60-80
3. มีความรู้ในระดับต่ำ ได้คะแนน 0-15 คะแนน หรือต่ำกว่าร้อยละ 60

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยปรึกษาอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการตรวจสอบเรียบร้อยแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษาคือ ครอบครัวเกษตรกรที่ซื้อบัตรและไม่ซื้อบัตรสุขภาพในตำบลสระแก้ว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์จำนวน 40 ราย โดยแยกเป็นกลุ่มที่ซื้อบัตรสุขภาพ 20 ราย กลุ่มที่ไม่ซื้อบัตรสุขภาพ 20 ราย แล้วนำแบบ

สัมภาษณ์มาปรับปรุงให้ชัดเจนเหมาะสมที่จะใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป สำหรับความรู้เรื่องบัตรสุขภาพนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร K.R. 20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้เท่ากับ 0.74

การรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อไปติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลในพื้นที่ตำบลลาดยาว จากสาธารณสุขอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์
2. ประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องในการเก็บข้อมูล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพโรงพยาบาลลาดยาว จำนวน 3 คน และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลลาดยาว จำนวน 1 คน เพื่อซักซ้อมความเข้าใจในการใช้แบบสัมภาษณ์โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 25 มีนาคม 2539 ถึงวันที่ 20 เมษายน 2539
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องเพื่อรวบรวมนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาลงรหัส แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม

SPSS for windows (Statistical Package for Social Science for Windows) ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนคนในครอบครัว ใช้สถิติเชิงพรรณนาหา ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางเศรษฐกิจสังคม ภาวะสุขภาพและการใช้บริการสาธารณสุขโดยใช้ค่า Odds ratio
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความรู้เรื่องบัตรสุขภาพโดยใช้สถิติ t-test